

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevart:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagny Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

oddagrein

Ágangur

FØROYSKA tjóðin er fyrri miklum ágangi uttanífrá júst í hesum døgum. Umhvørvisfólk, tíðindafólk og politikkarar í okkara grannalondum, serstakliga Bretlandi, koma við álvarsomum hóttanum um at steðga útflugninginum av føroyskum fiski vørur — við øðrum brøðum, hóttar við at taka sjálvt lívsgrundarlagið undan okkum.

AFTANFYRI hesar hóttanir eru rong tíðindi og lygusøgur, um grindadrápið í Føroyum. Fjølmiðlarnir vákka sær í søgum og myndum, sum vísa »blóðtystar« føroyingar, ið drepa frá hond hesi klóku og vøkru djórini, og sum í stuttleika og í ovfarakæti pína tey til deyða. Hetta er ummælið, føroyingar fáa frá bretum í hesum døgum, somu bretum, sum vit í so nógv ár hava havt nært samband við.

SJÁLVAÐI skulu føroyingar ikki gevast við grindadrápi. Hetta er ein partur av okkara mentan og hevur eisini týðning fyrri húsarhald okkara, tá samanum kemur. Hví skulu vit lata einstøk umhvørvisfelagsskapir avgera, hvussu vit skulu fyrihalda okkum her við egnu strendur okkara, og hví skulu vit nú bráðliga gevast við grindadrápi, nú alt bendir á, at nokk er til av grind og altíð hevur verið tað. Vit nýta ikki grindina til vinnuligt endamál heldur.

VIT EIGA tó at viðganga, at alt er ikki, sum tað átti grindadrápinum viðvíkjandi. Men kritikkurin hevur eisini havt tað við sær, at ávís tiltøk eru sett í verk. Vit eiga nú at taka við tí besta partinum av kritikkinum og fremja ábøtur har tað er rætt og neyðugt. Men at gevast við grindadrápi — korta nei.

MEN EITT kundu vit so gjørt. Og tað hava vit víst á her í blaðnum fleiri ferðir áður. Landsstýrið átti saman við feløgum og fyrirkøsum at sett fólk til at tíkið sær av upplýsandi arbeiði m.a. við spurninginum um grindadráp. T.d. áttu vit at gjørt ein stuttan og upplýsandi film á video um grindadráp umframt greinar til bløð og tíðarrit.

HETTA kann vera við til at fáa fólk á meginlandinum at skilja støðu okkara. Í løtuni er støða teirra lítað av subjektivum og kenslubornum søgum.

VIT mugu ikki undirmeta hóttanirnar frá hesum fólkunum, sum nú mótmæla grindadrápinum, tí meðan vit eru fáment, so kunnu teir seta nakað í gongd, sum kann vera til óbótligan skaða fyrri okkara tjóð.

SAKLIG upplýsing um grindadráp er einasta vápn okkara í hesum syrgiliga leiki.

jamú

Arbeiði til allar hendur

Betri at nýta pening til arbeiðsfremjandi tiltøk enn til arbeiðsloysisstudning. Arbeiði til allar hendur er aðalmálið og treytin fyrri skilagóðum figgjarpolitikki. Forsorgarlógin eigur at tryggja øllum sámulig kor at liva undir. Jørgen Thomsen, tingmaður javnaðarflokksins í Eysturoynni skrivur um hesi mál.

kenna arbeiðsgleðina er troystaleyst, og avleiðignarnar eru mangan greffligar.

Av og á verður drigið fram í ávisum føroyskum blaði, at javnaðarflokkurin og tað serstakliga undirritaði er imóti, at arbeiðsleys fólk fáa stuðul. Hetta er sjálvandi mosen, og ein reingjan av veruleikanum. Her verður sum ikki einaferð roynt at endavenda tí, ið fram er fort.

Tað er ikki ókent, at í londunum kring okkum og áðra staðni við er arbeiðsloysisstudningur. Tað vil siga, at tá ið fólk ikki kunnu fáa arbeiði, so fáa tey pening at liva fyrri, tí øll eiga rætt til lívið.

Fyrst er at siga, at tað má vera sera óhugaligt at noyðast at liva á tann hátt.

At vera arbeiðsleysur ella møgulega vera foddur inn í eitt vælfæðarsamfelag, har ið eingin hevur brúk fyrri einum til arbeiðis, man vera ein av teimum stóru ræðuleikunum, ið eru. Ongantið at fáa at

Tað, ið sagt hevur verið, er, at betri er at nýta peningin til arbeiðsfremjandi tiltøk, heldur enn at hann verður latin til arbeiðsloysisstudul, tí arbeiðsloysisstudningurin er og verður altíð ein neyðloysn, sum arbeiðsfólk verða tvungin úti, og ein støða, sum neyvan nakar ynskir.

Tað er tí, at vit siga, at tað má vera mikið betri, at hitt almenna fær loyvi at taka lut í vinnulivinum og hava ávirkan hareftir, og um neyðugt at fremja arbeiðsskapandi tiltøk, sum so í mesta mun gera arbeiðsloysisstudningin

óneyðugan. Tí at alt fer av somu lagkøkuni, sum maðurin á sinni segði.

Eisini er at siga í hesum sambandi, at tá ið arbeiði verður, skapast altíð eitt virði, eisini menniskjanslig virði, ið ikki kunnu mátast, meðan arbeiðsloysisstudan einans niðurbýtur menniskjuna.

Viðgangast má eisini, at ein ikki enn hevur hitt arbeiðsført fólk, sum hevur ynskt eina arbeiðsloysisstøðu.

Tað hvíli tí ein stór ábyrgd á landsins stýri hvat hesum viðurskiptum viðvíkum.

At stýra imóti tí, at øll fáa nakað fyrri hendurnar má vera aðalmálið, og einasta treytin fyrri skilagóðum figgjarpolitikki.

Forsorgarlógin eigur síðan at gerast før fyrri tí, at øll fáa sámulig kor at liva undir. Eisini tey, ið av eini ella aðrari grund ikki kunnu koma til arbeiðis.

Jørgen Thomsen

Søgan um Pól

Pól átti ein bý, sum at Havn. Pól var so góður við býin, at hann vildi ikki selja av honum, men heldur luta hann sundur til vinir og kenningar.

Sum sagt var Pól sera góður við Havnina, so at tá turistarnir tóku at vísa henni stóran áhuga, gjørdi hann teimum sjálvandi eitt frálíkt Campingplass. Plassið varð lagt dygst við sjøvarmálan niðri í taranum, so at hitt villa Atlantshavið alla tíðina kundi skola inn yvir turistarnar — meira føroyskt kundi tað ikki gerast.

Ítróttarmaðurin Pól hevði mangar sunnar interessur m.a. dæmði honum sera væl at brenna rusk. Hetta fæddi til at fríluftsdeildin av ruskstøð hansara var lögð á søguligum stað (sigst vera gamalt

offurstað hjá býnum) og fingur turistarnir sostatt hetta offurstað til nærmasta granna.

So var tað ein vakran sunnudag tann 14. juli í tí Harrans ári 1985, at veðrið var so avbera gott at hvørki brim ella sjorok nervaði turistarnar. Sunnudagur var og Pól metti, at best var at bera fram brennioffur, og var tí kynt eitt øðiligt bál av spillolju og gomlum bildekkum — um ikki turistarnir høvdu skundað sær burtur, tá høvdu teir allir sum ein kóda í hesi ræðuligu roykeitrán.

Pól hevði mong kelinøvn, sum vit ikki skulu nevna — tað er jú ljótt at kalla. Men av tí at hann var maður fyrri sin hatt og av tí at honum dæmði so avbera væl royk, var hann

eftir henda dag nevndur Pól Roykhatt, ella bara Roykpól.

Apropos

